

Rekomendacja dotycząca roli
państwa w promowaniu
odpowiedzialnego prowadzenia
działalności biznesowej

OECD
Instrumenty prawne

Niniejszy dokument został opublikowany na odpowiedzialność Sekretarza Generalnego OECD. Stanowi odzwierciedlenie instrumentu prawnego OECD i może zawierać materiały dodatkowe. Wyrażone opinie i argumenty wykorzystane w materiałach dodatkowych niekoniecznie muszą odzwierciedlać oficjalne poglądy państw członkowskich OECD.

Niniejszy dokument oraz wszelkie zawarte w nim dane i mapy nie stanowią uszczerbku dla statusu lub zwierzchnictwa nad żadnym terytorium, wytyczonych granic państwowych ani dla nazwy jakiegokolwiek terytorium, miasta lub obszaru.

Oficjalne i aktualne teksty instrumentów prawnych OECD, jak również inne powiązane informacje można znaleźć w Kompendium instrumentów prawnych OECD zamieszczonym na stronie <http://legalinstruments.oecd.org>.

Prosimy o powoływanie się na ten dokument stosując nazwę:
OECD, *Recommendation on the Role of Government in Promoting Responsible Business Conduct*,
OECD/LEGAL/0486

Seria: OECD Instrumenty Prawne

Zdjęcia: © Andrew Esson / Baseline Arts Ltd

© OECD 2023

© 2023 Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Polska, dla niniejszej polskiej wersji językowej

---

Niniejszy dokument jest udostępniany nieodpłatnie. Może być bezpłatnie powielany i rozpowszechniany bez konieczności uzyskania dodatkowych zezwoleń, o ile nie zostanie w żaden sposób zmieniony. Nie może być przedmiotem sprzedaży.

Dokument dostępny jest w dwóch językach urzędowych OECD (angielskim i francuskim). Niniejsze tłumaczenie na język polski zostało przygotowane przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej wyłącznie w celach informacyjnych. Nie jest to oficjalne tłumaczenie a OECD nie gwarantuje jego zgodności z oryginałem. Jedynymi oficjalnymi wersjami są teksty w języku angielskim i francuskim dostępne na stronie internetowej OECD <http://legalinstruments.oecd.org>.

Informacje ogólne

Rekomendacja w sprawie roli państwa w promowaniu odpowiedzialnego prowadzenia działalności biznesowej została przyjęta przez Radę OECD 12 grudnia 2022 r., na wniosek Komitetu Inwestycyjnego, i ogłoszona publicznie przy okazji spotkania OECD na szczebli Ministerialnym na temat odpowiedzialnego prowadzenia działalności biznesowej, które odbyło się w dniach 14-15 lutego 2023 r. Rekomendacja określa kompleksowy zestaw zasad i zaleceń dotyczących prowadzenia polityki, aby pomóc rządowi, innym organom publicznym oraz właściwym interesariuszom w ich wysiłkach na rzecz projektowania oraz wdrażania polityki umożliwiającej i promującej odpowiedzialne prowadzenie działalności biznesowej (*responsible business conduct*, RBC), grupując wskazówki dotyczące polityki rządowej i spójności polityki na rzecz RBC zawarte w istniejących standardach OECD dotyczących RBC lub obszarów związanych z RBC.

Prace OECD dotyczące roli państwa w RBC

W ostatniej dekadzie wzrosły wymagania wobec przedsiębiorstw, aby spełniały międzynarodowe standardy RBC po to, aby przyczynić się do zrównoważonego rozwoju oraz zapobiegać szkodom wyrządzanym ludziom, planecie i społeczeństwu oraz unikać sytuacji przyczyniających się do takich szkód. Instrumenty OECD dotyczące RBC, w tym **Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych** [OECD/LEGAL/0144] (dalej: Wytyczne OECD), uwzględniły to zapotrzebowanie, koncentrując się na działaniach przedsiębiorstw. W ostatnich latach rośnie przekonanie, iż państwa odgrywają kluczową rolę we wspieraniu skutecznego wdrażania standardów RBC przez przedsiębiorstwa, poprzez zapewnianie sprzyjającego otoczenia politycznego, tworzenie zachęt oraz dając przykłady odpowiedzialnego podejścia do prowadzenia działalności biznesowej we własnej działalności. W istocie, rządy coraz częściej poszukują sposobów na włączenie zasad i standardów związanych z RBC oraz tworzenie sprzyjającego dla RBC klimatu poprzez krajowe ustawodawstwo, polityki, regulacje i inne inicjatywy. Jednakże, mimo że zmiany te przyczyniły się do globalnego wdrożenia standardów RBC, mnogość środków politycznych na poziomie krajowym oraz brak spójnej polityki mogą stanowić wyzwanie dla przedsiębiorstw działających w skali globalnej i potencjalnie osłabiać skuteczność działań rządów w zakresie RBC.

Aby rozwiązać te problemy, w ostatnich latach pojawiło się wiele narzędzi i instrumentów OECD, określających wytyczne dla rządów dotyczące RBC, zwłaszcza w odniesieniu do zamówień publicznych, spółek z udziałem Skarbu Państwa, inwestycji oraz handlu i kredytów eksportowych. Ponadto Grupa Robocza OECD ds. Odpowiedzialnego Prowadzenia Biznesu (*Working Party on Responsible Business Conduct*, WPRBC) w coraz większym stopniu wspiera dialog na temat skutecznego opracowywania, promowania i wdrażania polityki w zakresie promowania RBC oraz wspomaga spójność tej polityki. Z uwagi jednak na fakt, że zalecenia te są rozproszone w różnych narzędziach i instrumentach OECD, uzyskanie jasnego i spójnego obrazu tego, co rządy mogą zrobić w celu promowania i wdrażania RBC, pozostaje nadal trudnym zadaniem.

W tym kontekście oraz w oparciu o istniejące normy i zalecenia OECD, niniejsza Rekomendacja ma służyć następującym celom:

Zwrócenie uwagi na rolę państwa w promowaniu RBC

Zwiększenie widoczności i wpływu RBC w ramach administracji rządowych państw członkowskich OECD a także państw niezrzeszonych w OECD

Wspieranie podnoszenia świadomości oraz włączania standardów RBC do głównego nurtu polityki na poziomie krajowym we wszystkich ministerstwach i agencjach rządowych, także w państwach, które nie wdrażają Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych

Zwiększenie widoczności w międzynarodowym środowisku biznesowym działań podejmowanych przez państwa w celu promowania równych szans dla RBC

Proces tworzenia Rekomendacji

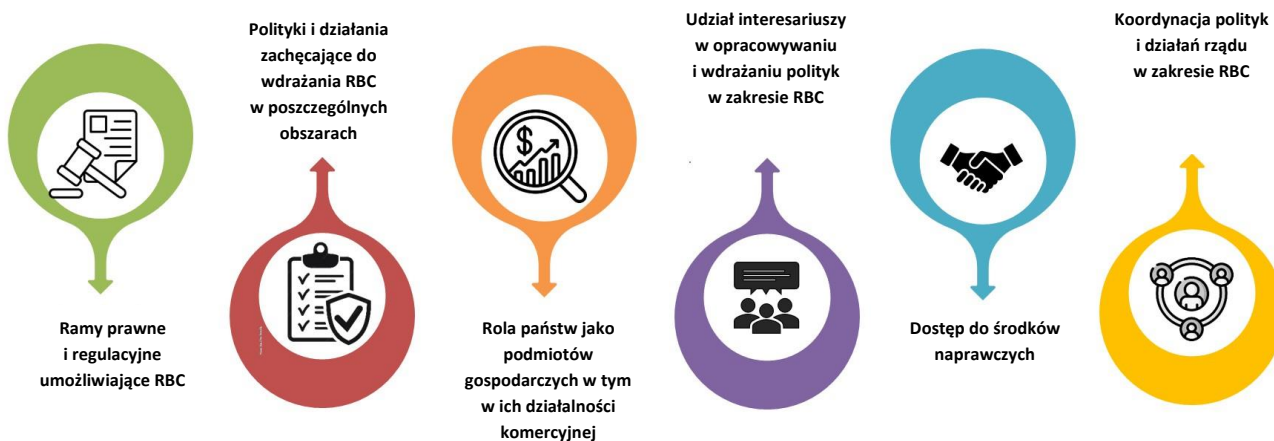
WPRBC rozpoczęła w 2019 r. rozmowy na temat tego, jak wspierać kraje wdrażające Wytyczne OECD w promowaniu spójności polityki krajowej i międzynarodowej w zakresie RBC.

WPRBC zebrała istniejące zalecenia dotyczące polityk RBC rozrzucone w szerokim zakresie standardów i wytycznych OECD poprzez iteracyjny proces redakcyjny z myślą o uchwyceniu spójnych zaleceń dla rządów w jednym kompleksowym instrumencie. Ze względu na horyzontalny i przekrojowy charakter niniejszej Rekomendacji oraz jej powiązanie z szeregiem standardów z innych obszarów polityki, we wrześniu 2021 r. przeprowadzono konsultacje wewnętrzne w ramach OECD. Następnie, w grudniu 2021 r. rozpoczęto konsultacje publiczne, które umożliwiły uzyskanie opinii przedstawicieli przedsiębiorstw, związków zawodowych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz środowiska akademickiego. Uwzględniając wkłady otrzymane w wyniku tych konsultacji, WPRBC oraz Komitet Inwestycyjny przyjęły projekt Rekomendacji, a następnie, w listopadzie 2022 r., przekazały projekt do zatwierdzenia Radzie.

Zakres Rekomendacji

Rekomendacja stanowi spójny zestaw zaleceń i zasad mających na celu wsparcie państw w prowadzeniu polityki umożliwiającej i promującej RBC. Rekomendacja nie rozszerza (pod względem merytorycznym lub praktycznym) Wytycznych OECD lub [Wytycznych OECD dotyczących należytej staranności w odpowiedzialnym prowadzeniu działalności biznesowej](#), nie zmienia również mandatu **Krajowych Punktów Kontaktowych ds. odpowiedzialnego biznesu** (dalej: KPK OECD). Rekomendacja wspiera mandat KPK OECD, wyjaśniając rolę państwa w promocji RBC. Ponadto, chociaż instrument ten uznaje rolę, jaką KPK OECD odgrywają w przyczynianiu się do szerszego dostępu do środków prawnych, to jednak procedury wdrożeniowe są tymi, które określają konkretne obowiązki KPK OECD w tym zakresie.

Niniejsza Rekomendacja obejmuje 21 wytycznych skupionych wokół sześciu kluczowych obszarów:

Następne kroki

Działające w ramach OECD Centrum ds. Odpowiedzialnego Biznesu (*the OECD Centre for Responsible Business Conduct*) zapewni skuteczne rozpowszechnianie informacji poprzez działania na poziomie krajowym i międzynarodowym, a także poprzez wydarzenia regionalne. WPRBC będzie wspierać państwa wdrażające Wytyczne OECD oraz monitorować wdrażanie niniejszej Rekomendacji poprzez opracowywanie praktycznych wskazówek oraz ułatwianie wymiany doświadczeń i dobrych praktyk wspierających partnerskie uczenie się, w szczególności poprzez „Okrągły stół decydentów politycznych” w sprawie RBC (*the Policymakers Roundtable on RBC*). Sprawozdanie z wdrażania, rozpowszechniania oraz aktualności niniejszej Rekomendacji zostanie przekazane Radzie OECD w 2028 r.

Więcej informacji na temat prac OECD dotyczących odpowiedzialnego prowadzenia działalności biznesowej można znaleźć na stronie: <http://mneguidelines.oecd.org/>.

Kontakt: rbc@oecd.org.

RADA

UWZGLĘDNIAJĄC artykuł 5 b) Konwencji o Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju z dnia 14 grudnia 1960 r;

UWZGLĘDNIAJĄC Deklarację w sprawie inwestycji międzynarodowych i przedsiębiorstw wielonarodowych oraz Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych (dalej: Wytyczne OECD) [[OECD/LEGAL/0144](#)], decyzję Rady w sprawie Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych [[OECD/LEGAL/0307](#)], zalecenie Rady w sprawie ram polityki inwestycyjnej [[OECD/LEGAL/0412](#)] oraz rekomendację w sprawie jakości bezpośrednich inwestycji zagranicznych na rzecz zrównoważonego rozwoju [[OECD/LEGAL/0476](#)];

UWZGLĘDNIAJĄC Wytyczne OECD dotyczące należytej staranności, o których mowa w Rekomendacji Rady w sprawie Wytycznych OECD dotyczących należytej staranności w zakresie odpowiedzialnych łańcuchów dostaw minerałów z obszarów dotkniętych konfliktami i obszarów wysokiego ryzyka [[OECD/LEGAL/0386](#)], Rekomendację Rady w sprawie Wytycznych OECD dotyczących należytej staranności w zakresie istotnego zaangażowania interesariuszy w sektorze wydobywczym [[OECD/LEGAL/0427](#)], Rekomendację Rady w sprawie Wytycznych OECD-FAO dotyczących odpowiedzialnych łańcuchów dostaw w sektorze rolno-spożywczym [[OECD/LEGAL/0428](#)], Rekomendację Rady w sprawie Wytycznych OECD dotyczących należytej staranności w zakresie odpowiedzialnych łańcuchów dostaw w sektorze tekstylno-odzieżowym i obuwniczym [[OECD/LEGAL/0437](#)], oraz Rekomendację Rady w sprawie Wytycznych OECD dotyczących należytej staranności w zakresie odpowiedzialnego prowadzenia działalności biznesowej [[OECD/LEGAL/0443](#)];

UWZGLĘDNIAJĄC Konwencję o zwalczaniu przekupstwa zagranicznych funkcjonariuszy publicznych w międzynarodowych transakcjach handlowych [[OECD/LEGAL/0293](#)], Rekomendację Rady w sprawie Wytycznych OECD w sprawie zarządzania konfliktami interesów w sektorze publicznym [[OECD/LEGAL/0316](#)], Rekomendację Rady w sprawie dalszego zwalczania przekupstwa zagranicznych funkcjonariuszy publicznych w międzynarodowych transakcjach handlowych, w tym wytyczne dotyczące dobrych praktyk w zakresie kontroli wewnętrznych, etyki i zgodności z przepisami, Załącznik II [[OECD/LEGAL/0378](#)], Rekomendację Rady w sprawie zasad przejrzystości i uczciwości w ramach lobbingu [[OECD/LEGAL/0379](#)], Rekomendację Rady w sprawie spójności polityki na rzecz zrównoważonego rozwoju [[OECD/LEGAL/0381](#)], Rekomendację Rady w sprawie wspólnych podejść w zakresie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych oraz należytej staranności środowiskowej i społecznej [[OECD/LEGAL/0393](#)], Rekomendację Rady w sprawie zamówień publicznych [[OECD/LEGAL/0411](#)], Rekomendację Rady w sprawie zasad ładu korporacyjnego [[OECD/LEGAL/0413](#)], Rekomendację Rady w sprawie Wytycznych OECD dotyczących nadzoru korporacyjnego w przedsiębiorstwach publicznych [[OECD/LEGAL/0414](#)], Rekomendację Rady w sprawie uczciwości w służbie publicznej [[OECD/LEGAL/0435](#)], Rekomendację Rady w sprawie jawnego rządzenia [[OECD/LEGAL/0438](#)], Rekomendację Rady w sprawie zrównoważonych praktyk udzielania pożyczek i w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych [[OECD/LEGAL/0442](#)], Rekomendację Rady w sprawie przekupstwa i oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych [[OECD/LEGAL/0447](#)], Rekomendację Rady w sprawie sztucznej inteligencji [[OECD/LEGAL/0449](#)], Rekomendację Rady w sprawie Wytycznych OECD dotyczących przeciwdziałania korupcji i uczciwości w przedsiębiorstwach państwowych [[OECD/LEGAL/0451](#)], Rekomendację Rady w sprawie zarządzania infrastrukturą [[OECD/LEGAL/0460](#)], a także opracowane przez Komitet Pomocy Rozwojowej OECD (OECD DAC) w 2017 roku Zasady mieszane finansowania dla odblokowania funduszy komercyjnych na rzecz Celów Zrównoważonego Rozwoju (*Blended Finance Principles for Unlocking Commercial Finance for the Sustainable Development Goals (SDGs)*);

UWZGLĘDNIAJĄC inne międzynarodowe standardy mające znaczenie dla odpowiedzialnego prowadzenia działalności biznesowej (*responsible business conduct*, RBC), w szczególności Wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka oraz Trójstronną deklarację zasad dotyczących przedsiębiorstw wielonarodowych i polityki społecznej MOP, a także istniejące zobowiązania rządowe związane z ich wdrażaniem;

UZNAJĄC, że wspólnym celem państw członkowskich OECD oraz państw niezrzeszonych w OECD, ale wdrażających Wytyczne OECD, jest wspieranie pozytywnego wkładu, jaki przedsiębiorstwa mogą wnieść w postępowanie gospodarcze, środowiskowy i społeczny, oraz minimalizowanie negatywnych skutków, które mogą wynikać z ich działalności;

UZNAJĄC, że od czasu przyjęcia Wytycznych OECD w 1976 r. i ich kolejnych aktualizacji, w tym aktualizacji z 2011 r., wzrasta potrzeba przestrzegania przez przedsiębiorstwa zasad i standardów dotyczących RBC;

UZNAJĄC znaczenie Wytycznych OECD i Wytycznych OECD dotyczących należytej staranności w odpowiedzialnym prowadzeniu działalności biznesowej (dalej: standardy OECD w zakresie RBC) w tworzeniu równych szans na rynkach światowych;

PRZYPOMINAJĄC, że Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju wzywa do wspierania dynamicznego i dobrze funkcjonującego sektora przedsiębiorstw, przy jednoczesnej ochronie praw pracowniczych oraz standardów środowiskowych i zdrowotnych, zgodnie z odpowiednimi normami i umowami międzynarodowymi, oraz że przedsiębiorstwa mogą zwiększyć swój wkład w realizację 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju (*Sustainable Development Goals, SDGs*) poprzez wdrażanie standardów RBC;

PRZYPOMINAJĄC, że w Porozumieniu Paryskim w sprawie zmiany klimatu z 2015 r. uznano, że sektor prywatny jest integralną częścią globalnego rozwiązania wypracowanego w celu przeciwdziałania zmianie klimatu;

UZNAJĄC, że RBC obejmuje wiele kwestii i obszarów polityk związanych w szczególności z łańcem korporacyjnym, poszanowaniem praw człowieka – w tym praw ludności rdzennej, równością płci i niedyskryminacją – zatrudnieniem i stosunkami pracowniczymi, ochroną środowiska, przeciwdziałaniem korupcji, interesami konsumentów, nauką i technologią, konkurencją oraz opodatkowaniem;

UZNAJĄC, że Wytyczne OECD zalecają, aby przedsiębiorstwa podejmowały działania dotyczące należytej staranności opartej na analizie ryzyka (*due diligence for RBC*) w celu identyfikacji faktycznych i potencjalnych negatywnych skutków dla RBC wynikających z prowadzonej przez przedsiębiorstwa działalności operacyjnej, w ramach ich łańcucha dostaw oraz innych relacji biznesowych, a także zapobiegania takim negatywnym skutkom, ich łagodzenia i rozliczania;

UZNAJĄC, że dialog społeczny, konsultacje i współpraca między przedstawicielami pracodawców i pracowników pozwalają na znaczące zaangażowanie interesariuszy w RBC oraz procesy dotyczące należytej staranności;

UZNAJĄC zwiększone stosowanie i ujawnianie na rynku i w działalności przedsiębiorstw kryteriów w zakresie kwestii środowiskowych, społecznych oraz ładu korporacyjnego (ESG), a także znaczenie zapewnienia spójności pomiędzy odpowiednimi międzynarodowymi i krajowymi standardami w tych obszarach a standardami RBC;

UZNAJĄC, że chociaż standardy RBC dotyczą zachowań biznesowych, państwa mają do odegrania ważną rolę we wspieraniu ich skutecznego wdrażania, w tym poprzez tworzenie sprzyjającego otoczenia politycznego w celu stymulowania, wspierania i promowania odpowiedzialnych praktyk biznesowych, w tym w ramach ich roli jako podmiotów gospodarczych, na przykład poprzez ich funkcję pracodawców, zamawiających, czy za pośrednictwem działalności spółek z udziałem Skarbu Państwa;

UZNAJĄC, że rządy coraz częściej przyjmują przepisy mające na celu promowanie odpowiedzialnych praktyk biznesowych, w tym poprzez stosowanie standardów OECD w zakresie RBC celem wspierania kompleksowych i wspólnych podejść dotyczących należytej staranności, które obejmują działania przedsiębiorstw, łańcuchy dostaw i inne relacje biznesowe, rozwiązując w ten sposób problem nierównomiernych poziomów wdrażania podejść dobrowolnych;

UZNAJĄC rolę Krajowych Punktów Kontaktowych ds. odpowiedzialnego biznesu (KPK OECD) w zwiększaniu skuteczności Wytycznych OECD oraz rolę, jaką KPK OECD mogą odegrać w promowaniu spójności polityki dotyczącej RBC;

UZNAJĄC, że coraz więcej standardów OECD w różnych obszarach polityki dotyczy roli państwa w stymulowaniu stosowania RBC oraz że rządy są coraz częściej wzywane do promowania RBC w odpowiednich obszarach polityk, tak by wspierać spójność tych standardów;

UZNAJĄC, że niniejsza Rekomendacja dotyczy kwestii przekrojowych objętych również innymi normami OECD i czerpie z nich w celu zapewnienia konsekwencji i spójności między normami OECD, bez zmiany zakresu odpowiedzialności różnych organów OECD wspierających ich wdrażanie;

UZNAJĄC znaczenie spójności międzynarodowych standardów RBC oraz fakt, że państwa współpracują ze sobą i z innymi podmiotami w celu wzmocnienia międzynarodowych powiązań prawnych i politycznych, w ramach których prowadzona jest działalność biznesowa;

UZNAJĄC, że Krajowe Plany Działania na rzecz wdrażania RBC lub Krajowe Plany Działania na rzecz wdrażania Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka (*National Action Plans on RBC* lub *National Action Plans on BHR*) mogą stanowić ważne nadrzędne ramy polityczne dla konkretnych działań państwa na rzecz RBC, opracowane dzięki zaangażowaniu szerokiego grona interesariuszy;

UZNAJĄC, że tworzenie konkretnych polityk i innych dokumentów dotyczących RBC będzie kształtowane przez poszczególne państwa członkowskie oraz państwa niezrzeszone w OECD, które przystąpiły do niniejszej Rekomendacji (dalej: Państwa wdrażające Rekomendację) w stosownym dla nich kontekście politycznym, administracyjnym i prawnym, uwzględniając przy tym stosowne organy na różnych szczeblach administracji i ich kompetencje;

Na wniosek Komitetu Inwestycyjnego:

I. ZGADZA SIĘ, że celem niniejszej Rekomendacji jest przedstawienie wytycznych dotyczących polityki rządowej w zakresie wspierania i umożliwiania RBC, bez zmiany czy modyfikacji zakresu istniejących standardów RBC, tworzenia nowych standardów lub określania zakresu podmiotów, do których standardy te mają zastosowanie.

II. REKOMENDUJE, aby Państwa wdrażające niniejszą Rekomendację **przeprowadziły przegląd ram prawnych oraz innych regulacji umożliwiających RBC oraz wspierały ustawiczne wdrażanie tych rozwiązań i skuteczności ich egzekwowania** poprzez:

1. Wprowadzenie lub utrzymywanie odpowiednich ram prawnych i regulacyjnych, stale wdrażanych i skutecznie egzekwowanych w obszarach objętych Wytycznymi OECD czy też w obszarach objętych innymi standardami dotyczącymi RBC, w tym w zakresie ładu korporacyjnego, poszanowania praw człowieka, zatrudnienia i stosunków pracowniczych, ochrony środowiska, przeciwdziałania korupcji, interesów konsumentów, nauki i technologii, konkurencji oraz opodatkowania. Państwa wdrażające niniejszą Rekomendację powinny podawać istniejące ramy prawne i regulacyjne okresowym ocenom oraz uwzględniać wszelkie luki i inne wyzwania, także w zakresie egzekwowania przepisów i dostępu do środków prawnych.

2. Identyfikowanie i usuwanie zbędnych barier utrudniających wdrażanie standardów RBC przez przedsiębiorstwa mając na uwadze promowanie spójności w tym zakresie oraz podejmowanie starań w celu rozwiązywania wszelkich faktycznych lub możliwych niespójności w przepisach i politykach, zapewnianie dodatkowych wytycznych w przypadku wystąpienia uzasadnionego konfliktu oraz rozważanie wprowadzenia przepisów prawnych lub regulacji mających eliminować potencjalne luki podczas wdrażania.

3. Okresową ocenę adekwatności rozwiązań instytucjonalnych swoich KPK OECD oraz zapewnionych dla nich zasobów ludzkich i finansowych, w celu umożliwiania KPK OECD odgrywania istotnej roli w zwiększaniu skuteczności standardów RBC oraz w promowaniu spójności polityki w tym zakresie.

4. Uwzględnianie standardów RBC, a w szczególności Wytycznych OECD dotyczących należytej staranności w odpowiedzialnym prowadzeniu działalności biznesowej, podczas opracowywania nowych polityk, ustaw i rozporządzeń, w tym przepisów wykonawczych, wytycznych legislacyjnych lub polityk sektorowych. Będzie to szczególnie ważne w przypadku polityk, przepisów i regulacji mających na celu promowanie odpowiedzialnych globalnych łańcuchów dostaw, zrównoważonego finansowania oraz ujawniania przez przedsiębiorstwa informacji na temat ryzyka niefinansowego.

III. REKOMENDUJE, aby Państwa wdrażające niniejszą Rekomendację **zachęcały do RBC w ramach stosownych obszarów polityk**, w tym poprzez:

1. Wspieranie skutecznego wdrażania standardów RBC włączywszy w to, w stosownych przypadkach, Wytyczne OECD dotyczące należytej staranności w odpowiedzialnym prowadzeniu działalności biznesowej, poprzez dostarczanie wiarygodnych informacji, narzędzi i zachęt, w tym tam, gdzie jest to możliwe, dostosowanie korzyści i zachęt ekonomicznych dla przedsiębiorstw, aby wdrażały one standardy RBC.

2. Promowanie RBC za pomocą polityki handlowej i inwestycyjnej, jak również umów dwustronnych i wielostronnych. Powinno to obejmować oczekiwanie, że przedsiębiorstwa objęte zakresem tych polityk i umów będą wdrażać standardy RBC.

3. Promowanie RBC w działaniach na rzecz współpracy rozwojowej, a w szczególności w instrumentach finansowania rozwoju, na poziomie krajowym i międzynarodowym, w celu zwiększenia i promowania wkładu sektora prywatnego w zrównoważony rozwój. W szczególności, polityki instytucji finansujących rozwój, jak również instrumenty zrównoważonego finansowania jak i finansowania mieszanego powinny być oparte na standardach RBC, w tym na Wytycznych OECD dotyczących należytej staranności w odpowiedzialnym prowadzeniu działalności biznesowej.

4. Zrozumiałe informowanie o oczekiwaniach dotyczących RBC oraz zapewnianie wskazówek pomagających przedsiębiorstwom, w szczególności MŚP, w ich realizacji. W tym celu Państwa wdrażające niniejszą Rekomendację powinny, za pośrednictwem odpowiednich agend rządowych, w tym KPK OECD, aktywnie promować stosowanie Wytycznych OECD dotyczących należytej staranności w odpowiedzialnym prowadzeniu działalności biznesowej.

5. Uwzględnienie dobrej woli przedsiębiorstw w trakcie postępowań prowadzonych przez KPK OECD, także podczas sprawdzania kwalifikowalności przedsiębiorstw do otrzymania wsparcia publicznego lub dostępu do usług państwowych, takich jak rzecznictwo handlowe, dyplomacja gospodarcza czy innego rodzaju korzyści.

IV. REKOMENDUJE, aby Państwa wdrażające niniejszą Rekomendację **dawały przykład i podejmowały działania mające na celu promowanie i wdrażanie RBC występując w roli podmiotów gospodarczych oraz w ich działalności handlowej**, w szczególności poprzez:

1. Wykorzystanie zamówień publicznych jako strategicznego narzędzia na rzecz RBC oraz uwzględnienie RBC w polityce zamówień publicznych (ramy regulacyjne i strategiczne), a także promowanie stosowania w zamówieniach publicznych procedur należytej staranności w odniesieniu do RBC.

2. Ustanowienie i publiczne ujawnienie jednoznacznych oczekiwań wobec spółek z udziałem Skarbu Państwa w zakresie przestrzegania standardów RBC, wraz ze skutecznymi mechanizmami ich wdrażania.

3. Wspieranie wdrażania standardów RBC poprzez włączanie kryteriów środowiskowych, społecznych i dotyczących zarządzania do procesu udzielania i zarządzania kapitałem, długiem, dotacjami, pożyczkami, gwarancjami lub ubezpieczeniem, w tym poprzez promowanie świadomości RBC wśród właściwych podmiotów uczestniczących w procesach wnioskowania o oficjalnie wspierane kredyty eksportowe.

V. REKOMENDUJE, aby Państwa wdrażające niniejszą Rekomendację **promowały udział interesariuszy w tworzeniu i wdrażaniu polityki RBC** poprzez:

1. Współpracę z biznesem (w tym odpowiednio z przedsiębiorstwami, przemysłem i organizacjami pracodawców) oraz innymi krajowymi i międzynarodowymi interesariuszami, w tym z organizacjami pracowniczymi, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, społecznościami lokalnymi i środowiskiem akademickim, jak również z innymi zainteresowanymi problematyką RBC podmiotami, w zakresie istniejących lub potencjalnych regulacji i polityk RBC, w tym sposobów ułatwiania skutecznego monitorowania i egzekwowania tych polityk. W związku z powyższym, Państwa wdrażające niniejszą Rekomendację powinny zwrócić szczególną uwagę na przedsiębiorstwa, które mogą mieć szczególne trudności we wdrażaniu standardów RBC, takie jak małe i średnie przedsiębiorstwa, jak również na grupy wrażliwe, takie jak obrońcy praw człowieka i ludność rdzenna, które mogą napotykać trudności w uczestniczeniu w rozwoju i wdrażaniu polityk w zakresie RBC.

2. Stworzenie sprzyjającego środowiska umożliwiającego zaangażowanie interesariuszy w efektywne wdrażanie, monitorowanie i promowanie RBC, w tym poprzez zapewnienie transparentnych kanałów dla istotnych konsultacji oraz zaangażowania służącego określeniu wyzwań lub możliwości związanych z RBC oraz bezpiecznej przestrzeni dla dialogu bez nadmiernej presji. KPK OECD powinny odgrywać ważną rolę w tym zakresie, uwzględniając przy tym krajowe uwarunkowania.

3. Zachęcanie do transparentności i angażowania interesariuszy na wszystkich etapach procesu politycznego w celu promowania odpowiedzialności i interesu publicznego, w szczególności poprzez zapobieganie zawłaszczaniu polityki publicznej przez wąskie grupy interesu, poprzez zarządzanie sytuacjami związanymi z konfliktem interesów, egzekwowanie przepisów i regulacji dotyczących konkurencji oraz wprowadzanie transparentności w działalności lobbingsowej jak również w finansowaniu partii politycznych i kampanii wyborczych.

4. Pełnienie wobec interesariuszy oraz przedstawicieli przemysłu roli łącznika ułatwiającego realizację wspólnych inicjatyw mających na celu promowanie RBC.

VI. REKOMENDUJE, aby Państwa wdrażające niniejszą Rekomendację **promowały dostęp do środków zaradczych** poprzez:

1. Podjęcie odpowiednich kroków, aby osoby poszkodowane wskutek braku stosowania standardów RBC przez przedsiębiorstwa działające na ich terytorium (lub z ich terytorium) miały dostęp do skutecznych sądowych lub pozasądowych mechanizmów zaradczych.

2. Zapewnienie, aby KPK OECD odgrywały istotną rolę w dostępie do środków zaradczych poprzez ułatwianie rozwiązywania sporów związanych z wdrażaniem Wytucznych OECD w sprawach prowadzonych przez KPK OECD (*specific instances*) w sposób bezstronny, przewidywalny, sprawiedliwy i zgodny z Wytucznymi OECD. W tym celu Państwa wdrażające niniejszą Rekomendację powinny podejmować takie działania, by KPK OECD mogły cieszyć się zaufaniem partnerów społecznych i innych interesariuszy oraz by mogły skutecznie wypełniać swoje obowiązki.

VII. REKOMENDUJE, aby Państwa wdrażające niniejszą Rekomendację **koordynowały swoje polityki i działania istotne dla RBC**, w tym poprzez:

1. Promowanie współpracy pomiędzy krajowymi agencjami i organami rządowymi celem ułatwienia dostosowania i synergii pomiędzy politykami i praktykami mającymi znaczenie dla RBC za pomocą środków obejmujących:

- a. zachęcanie do korzystania z mechanizmów koordynacji umożliwiających prowadzenie spójnych polityk, w tym planów międzysektorowych, między ministerstwami, agencjami publicznymi i pozostałymi szczeblami administracji rządowej;
- b. identyfikację, ocenę i usuwanie barier wynikających z istniejących praktyk i polityk na drodze do spójności polityk w zakresie RBC;
- c. monitorowanie możliwości integrowania i włączania RBC do właściwych polityk;
- d. zapewnienie agendum i instytucjom państwowym odpowiedzialnym za nadzór nad polityką i standardami RBC odpowiedniego budżetu, personelu oraz uprawnień.

2. Wspieranie KPK OECD w promowaniu spójności polityk w zakresie RBC. Powinno to obejmować informowanie agencji i organów rządowych o dokumentach publikowanych przez KPK OECD w związku z prowadzonymi przez KPK OECD postępowaniami, jeżeli są one istotne dla polityki i programów danej agencji lub organu.

3. Współpracę międzynarodową, na przykład za pośrednictwem odpowiednich organizacji międzynarodowych i regionalnych oraz międzynarodowych banków rozwoju, w celu promowania spójności polityk w zakresie RBC na poziomie międzynarodowym, zgodnie z Wytucznymi OECD oraz innymi międzynarodowymi standardami dotyczącymi RBC.

VIII. ZWRACA SIĘ do Sekretarza Generalnego o rozpowszechnienie niniejszej Rekomendacji.

IX. ZACHĘCA Państwa wdrażające niniejszą Rekomendację do rozpowszechniania niniejszej Rekomendacji na wszystkich szczeblach administracji rządowej.

X. ZACHĘCA inne Państwa niebędące Państwami wdrażającymi niniejszą Rekomendację do uwzględniania i wdrażania niniejszej Rekomendacji.

XI. ZACHĘCA Komitet Inwestycyjny, za pośrednictwem Grupy Roboczej OECD ds. Odpowiedzialnego Prowadzenia Biznesu oraz we współpracy z innymi właściwymi organami OECD, aby:

- a. Służył jako forum wymiany informacji na temat polityki państw w zakresie RBC, w tym praktycznych doświadczeń z wdrażania niniejszej Rekomendacji;
- b. Zapewniał Państwom wdrażającym niniejszą Rekomendację praktyczne wsparcie i wskazówki w zakresie wdrażania niniejszej Rekomendacji; oraz
- c. Składał Radzie sprawozdanie z wdrażania, rozpowszechniania i dalszej przydatności niniejszej Rekomendacji nie później niż pięć lat po jej przyjęciu, a następnie co najmniej raz na dziesięć lat.

Informacje o OECD

OECD jest wyjątkowym forum, w ramach którego państwa współpracują w celu sprostania gospodarczym, społecznym i środowiskowym wyzwaniom związanym z globalizacją. OECD przoduje również w wysiłkach mających na celu zrozumienie i pomoc państwom w reagowaniu na nowe zjawiska i problemy, takie jak ład korporacyjny, gospodarka informacyjna czy wyzwania związane ze starzeniem się społeczeństwa. Organizacja zapewnia przestrzeń, w której przedstawiciele państw mogą porównywać doświadczenia w zakresie polityk, szukać odpowiedzi na wspólne problemy, identyfikować dobre praktyki oraz pracować nad koordynacją polityk krajowych i międzynarodowych.

Krajami członkowskimi OECD są: Australia, Austria, Belgia, Kanada, Chile, Kolumbia, Kostaryka, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Islandia, Irlandia, Izrael, Japonia, Korea, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Meksyk, Niemcy, Norwegia, Nowa Zelandia, Polska, Portugalia, Słowacja, Słowenia, Szwajcaria, Szwecja, Węgry, Wielka Brytania i Stany Zjednoczone. W pracach OECD bierze udział Unia Europejska.

OECD Instrumenty Prawne

Od czasu utworzenia OECD w 1961 r. w jej ramach opracowano około 460 istotnych instrumentów prawnych. Obejmują one akty prawne OECD (tj. Decyzje i Rekomendacje przyjęte przez Radę OECD zgodnie z Konwencją OECD) oraz inne instrumenty prawne opracowane w ramach OECD (np. Deklaracje, umowy międzynarodowe).

Wszystkie instrumenty prawne OECD, zarówno obowiązujące, jak i uchylone, są wymienione w internetowym Kompendium Instrumentów Prawnych OECD. Przedstawione zostały w pięciu kategoriach:

- **Decyzje**, które są przyjmowane przez Radę i są prawnie wiążące dla wszystkich członków z wyjątkiem tych, którzy wstrzymali się od głosu w momencie przyjęcia decyzji. Określają konkretne prawa i obowiązki oraz mogą zawierać mechanizmy monitorujące.
- **Rekomendacje**, które są przyjmowane przez Radę i nie są prawnie wiążące. Stanowią polityczne zobowiązanie do przestrzegania zawartych w nich zasad i pociągają za sobą oczekiwanie, że Państwa wdrażające dane rekomendacje dołożą wszelkich starań, aby je wdrożyć.
- **Końcowe Dokumenty Merytoryczne**, które są przyjmowane przez poszczególne Państwa w ramach OECD nie zaś przez organ OECD, jako wynik spotkania ministerialnego, spotkania na wysokim szczeblu lub innego spotkania w ramach Organizacji. Zwykle określają one ogólne zasady lub długoterminowe cele i mają uroczysty charakter.
- **Umowy międzynarodowe**, które są dokumentami negocjowanymi i zawieranymi w ramach Organizacji. Są prawnie wiążące dla Stron, które przystąpią do danej umowy międzynarodowej.
- **Porozumienia, uzgodnienia i inne**: w ciągu lat funkcjonowania OECD wypracowano także inne rodzaje merytorycznych instrumentów prawnych, takich jak Porozumienie w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych, Międzynarodowe porozumienie w sprawie zasad transportu morskiego oraz Rekomendacje Komitetu Pomocy Rozwojowej OECD (DAC).